

پیام‌رسان‌های بله، ای‌گپ و گپ در پی وعده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به یکدیگر متصل شده‌اند، طرحی که مدیران هیچ یک تمایلی به حمایت از آن ندارند

گزارش «ایران جمعه» از بی‌اعتنایی به بیش از ۲۶ میلیون کاربر

مدیران

تمایلی به حمایت از

اتصال

پیام‌رسان‌های داخلی ندارند

رقابت را از کسب‌وکارهای دیجیتال اروپایی در بازارهای کوچک‌تر می‌گیرند، در حالی توسط اتحادیه اروپا در حال عملیاتی‌سازی است که موضوع حفظ حریم شخصی کاربران، قابلیت سازگاری اپلیکیشن‌ها با توجه به تفاوت روش‌های پشتیبان‌گیری از داده‌ها و پذیرش چنین موضوعی از سوی پلتفرم‌های بزرگ نظیر متا در حال بررسی و مطالعه است. این در حالی است که بعد از اجرای طرح اتصال بسیاری از ابهامات به قوت باقی است و مطابق عادت همیشه می‌بایست با گذشت زمان در خصوص کارایی داشتن آن دست به آزمون و خطا زد.

در عین حال اجرای طرحی مشابه در اتحادیه اروپا موجب شده این باور شکل بگیرد که آیا چنین طرحی صرفاً ادعای رقابت با ایده‌های جدید حکمرانی رسانه‌ها است و اگر چنین است، خواسته و نیاز کاربر چقدر دیده شده و چرا بعد از عملیاتی شدن آن، عملاً هیچ پایش میدانی از نظرات کاربران صورت نمی‌گیرد؟

طرحی با عنوان قانون بازارهای دیجیتال که به دنبال ایجاد نوعی اتصال میان اپلیکیشن‌های کوچک با پلتفرم‌هایی نظیر متا است که با تعداد کاربران بالا امکان دغدغه‌های اصلی هم ما و هم پیام‌رسان‌ها و کسب و کارها بوده است. ما در یک‌سال گذشته مطالعات جدی داشتیم و با استفاده از تجربه «مرکز ملی تبادل اطلاعات» سازمان فناوری اطلاعات ایران و مشارکت خود پیام‌رسان‌ها تلاش کردیم شبکه‌ای را شکل دهیم که امنیت بالایی داشته باشد و حریم شخصی و اسرار تجاری این پیام‌رسان‌ها حفظ شده و نیز سهولت استفاده از این امکان برای کاربران در نظر گرفته شود. لذا در این زمینه تمهیداتی در نظر گرفته شده است که با بهره‌گیری از استانداردهای روز دنیا حریم شخصی کاربران حفظ شود.

معاون سیاستگذاری و اعتباربخشی سازمان فناوری اطلاعات ایران در خصوص این پرسش که این طرح چه تأثیری بر کسب و کارهای اینترنتی دارد؛ پاسخ داد: افزایش تعداد کاربران، حجم بالای خدمات و مزیت‌هایی که این سکوها نسبت به نمونه‌های خارجی دارند مثل خدمات مالی و به‌روزرسانی دائمی این خدمات از جمله ویژگی‌هایی است که می‌تواند برای کسب و کارهای اینترنتی جذاب باشد.

آیا با اتحادیه اروپا رقابت می‌کنیم؟

یکی از موضوعات جدی که وزارت ارتباطات در اجرای این طرح به آن تأکید دارد، تمرکز بخشی به کاربران است. این در حالی است که کاربران انتقادهای متعددی به امکانات پیام‌رسان‌های داخلی دارند و الگوگیری از مشابه خارجی و صرفاً ساخت یک بستر برای انتقال پیام را کافی نمی‌دانند. کاربران می‌گویند گاهی در خدمات اولیه حتی در دانلود، آپلود و اتصال به پیام‌رسان داخلی و محتوای آن دچار مشکل می‌شوند و اینکه طرح اتصال می‌خواهد بی‌توجه به این ضعف‌ها کار ما راحت‌تر کند، کمی دور از واقعیت است.

کرده‌ایم با همکاری پیام‌رسان‌ها و با بهره‌گیری از تجارب سایر کشورها بویژه اتحادیه اروپا از طریق اتصال متقابل یا همان اینترکانکشن این مشکل را برطرف نماییم.

وی افزود: یکی از مزایای این طرح افزایش چند برابری مخاطبان این پیام‌رسان‌ها خواهد بود که خود جذابیت و انگیزه زیادی برای کسب و کارهای داخلی برای فعالیت در این پلتفرم‌ها ایجاد خواهد کرد.

منکرسی در خصوص بحث امنیت این طرح خاطرنشان کرد: این موضوع یکی از دغدغه‌های اصلی هم ما و هم پیام‌رسان‌ها و کسب و کارها بوده است. ما در یک‌سال گذشته مطالعات جدی داشتیم و با استفاده از تجربه «مرکز ملی تبادل اطلاعات» سازمان

فناوری اطلاعات ایران و مشارکت خود پیام‌رسان‌ها تلاش کردیم شبکه‌ای را شکل دهیم که امنیت بالایی داشته باشد و حریم شخصی و اسرار تجاری این پیام‌رسان‌ها حفظ شده و نیز سهولت استفاده از این امکان برای کاربران در نظر گرفته شود. لذا در این زمینه تمهیداتی در نظر گرفته شده است که با بهره‌گیری از استانداردهای روز دنیا حریم شخصی کاربران حفظ شود.

معاون سیاستگذاری و اعتباربخشی سازمان فناوری اطلاعات ایران در خصوص این پرسش که این طرح چه تأثیری بر کسب و کارهای اینترنتی دارد؛ پاسخ داد: افزایش تعداد کاربران، حجم بالای خدمات و مزیت‌هایی که این سکوها نسبت به نمونه‌های خارجی دارند مثل خدمات مالی و به‌روزرسانی دائمی این خدمات از جمله ویژگی‌هایی است که می‌تواند برای کسب و کارهای اینترنتی جذاب باشد.

مخاطبان شما دیده می‌شوند.

ابهام در حریم خصوصی کاربر

سؤال این است که اگر این طرح مورد تأیید وزارت ارتباطات است چرا پیام‌رسان‌های داخلی از آن حمایت نکرده و حاضر به پاسخگویی به افکار عمومی نیستند. آن هم طرحی که با این پیش‌فرض اجرا شده که توسعه خواهد داشت به طوری که وزارت ارتباطات هنوز این امکان را برای دو پیام‌رسان روبیکا و سروش پلاس فراهم نکرده اما ارتقای طرح را با هدف اتصال این دو پیام‌رسان در برنامه دارد.

از جمله سؤالات کاربران این است که چقدر این طرح ضامن حریم خصوصی کاربر است آن هم درست زمانی که پیامی در یک بستر ارتباطی دیگر نیز دیده می‌شود؟

سؤال دیگر این است که چرا چنین طرحی در مقابل خأ‌های فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی که در کل دنیا استفاده می‌شود، به عنوان راه حل مطرح شده و به عنوان مثال نهادهای داخلی برای فعالیت‌های بین‌المللی خود چگونه می‌خواهند از بستر پیام‌رسان داخلی موفقیت حاصل کنند؟ از طرفی با توجه به اینکه برخی از پیام‌رسان‌ها در برخی تلفن‌های همراه قابل نصب نیستند، چگونه اتصال پیام‌رسان‌ها قرار است دغدغه ارسال پیام چنین کاربرانی را مرتفع کند؟

این در حالی است که بخش عمده مرادوات اینترنتی همچنان در شبکه‌های اجتماعی تلگرام، اینستاگرام و واتس‌آپ انجام می‌شود و هنوز هم بسیاری از نهادها در چنین شبکه‌هایی عضویت و فعالیت دارند. پیام‌رسان تلگرام با وجود فیلترینگ در حال حاضر یکی از دو پیام‌رسان محبوب کاربران ایرانی است. طبق آخرین آمارها ۴۵ میلیون ایرانی در تلگرام عضو هستند و روزانه ۱۵ میلیارد پیام از طریق این شبکه اجتماعی رد و بدل می‌شود. هم‌اکنون ۱۷۰ هزار کانال در این پلتفرم توسط کاربران ایرانی ایجاد شده است که از این میزان ۱۱ هزار کانال بیش از ۸ هزار عضو دارند. همچنین، وضعیت برای اینستاگرام و واتس‌آپ که به‌تازگی مسدود شده نیز به همین منوال است و در هر کدام از این پلتفرم‌ها بیش از ۵۰ میلیون ایرانی عضو هستند.

پیش از این حامد منکرسی، معاون سیاستگذاری و اعتباربخشی سازمان فناوری اطلاعات ایران در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری صدا و سیما با اشاره به تعدد پیام‌رسان‌های داخلی و سردرگمی کاربران این پیام‌رسان‌ها اظهار داشت: ما تلاش

جمله به و ای‌گپ که ماهانه بیش از ۲۶ میلیون کاربر و نزدیک به یک چهارم جمعیت کشور را شامل می‌شود، گویای اجرای باری به هر جهت طرح‌ها و شاید تمکین در مقابل طرحی مبهم است.

چرا طرح اتصال مطرح شد؟

بعد از فیلتر شدن شبکه‌های اجتماعی وزارت ارتباطات از مردم خواست تا پیام‌رسان‌های داخلی را مورد استفاده قرار دهند. به همین ترتیب کاربر بین انواع پیام‌رسان‌ها سرگردان بود و اگر مخاطبش به عنوان مثال در بله فعالیت داشت و خود وی در ای‌گپ، نمی‌توانست با او ارتباطی داشته باشد و دوباره به زور وی‌پی‌ان به آنها متوسل می‌شد تا بتواند امور خود را از طریق واتس‌آپ، تلگرام و اینستاگرام منتقل کند. این موضوع زمانی پیچیدگی بیشتری به خود می‌گیرد که تمامی امور اداری، فعالیت نهادهای دولتی و بخش خصوصی در بستر اینترنت انجام می‌شود و نهادها نیز مجبور به استفاده از پیام‌رسان هستند.

در زمان اعتراضات اعلام شد که اگر پلتفرم‌های خارجی می‌خواهند در ایران فعالیت کنند باید دفتری دایر کرده و فعالیت کنترل شده تابع کشور داشته باشند که عملاً امکان پذیر نبود. به همین ترتیب وزارت ارتباطات با طرحی که در ابعاد و نوع اجرا با ابهام مواجه بود راه حلی را به میان آورد.

قرار شد پیام‌رسان‌های داخلی به هم متصل شوند تا در نهایت پیام‌رسانی که در یک کدام ارسال می‌شود در دیگری دریافت شود.

بعد از اتصال قرار است چه اتفاقی بیفتد؟ در به‌روزرسانی جدید بندی در بخش تنظیمات پیام‌رسان‌های داخلی اضافه شده که می‌تواند به یکدیگر طبق روندی که شرح داده خواهد شد، متصل شوند و به همین ترتیب پیامی که از یک پیام‌رسان ارسال می‌شود در پیام‌رسان دیگر قابل دریافت و مطالعه است.

برای فعال‌سازی این ویژگی مراحل زیر را دنبال کنید:

۱. روی گزینه سه خط در سمت چپ بالای پیام‌رسان ضربه بزنید.
۲. به قسمت تنظیمات و سپس حریم خصوصی و امنیت بروید.
۳. گزینه ارتباط با سایر پیام‌رسان‌ها را فعال کنید.
۴. اکنون آن‌هایی که گزینه ارتباط با سایر پیام‌رسان‌ها را فعال کرده‌اند در لیست

به گزارش هفته‌نامه «ایران جمعه» وزارت ارتباطات اواخر سال گذشته و در پی فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی اجرای طرحی را وعده داد که با هدف تسهیل ارتباطات کاربران در دستور کار قرار گرفته بود.

طرح اتصال پیام‌رسان‌های داخلی به منظور راحتی در ارسال پیام که قرار بود در دهه فجر سال گذشته عملیاتی شود، با چند ماه تأخیر اجرا و اعلام شده که در حال حاضر چهار پیام‌رسان بله، ای‌گپ و گپ به یکدیگر متصل هستند.

نه تنها انعکاس رسانه‌ای این طرح بلکه بسیاری از سؤالات بی‌پاسخ پیرامون آن موجب شد تا «ایران جمعه» به سراغ مدیران پیام‌رسان بله، گپ، ای‌گپ و ای‌گپ و نظرات آنها را جویند که البته هیچ کدام حاضر به پاسخگویی و مصاحبه نبودند.

قائم مقام پیام‌رسان بله، امین تجمیلیان نیز که بهمن ماه سال گذشته به یکی از رسانه‌ها گفته بود واژه اتصال مبهم است و ماجرا یکپارچگی یا اتصال نیست بلکه صرفاً یک پروتکل واحد ارتباطی مثل پروتکل SMTP در ارسال ایمیل است، حاضر به مصاحبه با ایران جمعه و حداقل شفاف‌سازی این طرح و مزایا و معایب آن برای کاربران نشد.

مدیرعامل پیام‌رسان گپ نیز بهمن ماه سال گذشته در این زمینه به زومیت گفته بود اگر ارتباط متقابل پیام‌رسان‌ها وجود نداشته باشد کاربرها محدودیت‌های جزیره‌ای پیدا می‌کنند و نمی‌توانند به صورت کامل به همه خدمات دسترسی روزانه کاربران تا مهدی انجیدی نیز حاضر به پاسخگویی در خصوص سؤالات نبود. همچنین رسول کاظمی، مدیرعامل آ‌گپ، محسن غفاری مدیر ای‌گپ و کاظم کیال مدیر بله نیز حاضر به مصاحبه نشدند.

این در حالی است که براساس آخرین آمار روابط عمومی وزارت ارتباطات، فعالیت ماهانه کاربران تا سوم دی‌ماه ۱۴۰۱، در پیام‌رسان‌های بله ۱۰۴۲ میلیون، ای‌گپ ۱۶۴۵ میلیون و روبیکا ۳۲۶ میلیون کاربر بوده است. همچنین فعالیت روزانه کاربران تا سوم دی‌ماه برای بله حدود چهار میلیون کاربر، ای‌گپ ۱۰۳ میلیون و روبیکا ۱۷۰۷ میلیون کاربر اعلام شده است. به نظر می‌رسد در حالی که پیام‌رسان‌های داخلی با طرح‌های رنگارنگ به دنبال جذب کاربر هستند اما عملاً انفصال عمیقی با کاربر داشته و حاضر به پاسخگویی در مقابل طرح‌های اجرا شده نیز نیستند. سکوت مدیران پیام‌رسان‌ها از

